

PLANS DE PREVENCIÓ D'INCENDIS FORESTALS

Aquest document ha estat redactat pel Servei de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona per acompanyar el text de les "Normes reguladores per a les subvencions per a la prevenció municipal d'incendis forestals" i per ser utilitzat en les sessions informatives als municipis que realitzen conjuntament el Servei de Prevenció i Extinció d'Incendis de la Generalitat de Catalunya i el Servei de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona.

Novembre de 1986

PREVENCIÓ D'INCENDIS FORESTALS

Definició d'estratègies

S'entèn com prevenció d'incendis forestals el planejament i execució d'un conjunt d'actuacions coordinades per evitar l'inici del foc, establir les condicions més idònies pels equips d'extinció i limitar la seva propagació en cas de produir-se.

Fins avui la prevenció no s'ha desenvolupat suficientment a casa nostra, tot al contrari que els sistemes d'extinció que han tingut un fort impuls en els darrers anys. No s'ha tingut prou en compte que corregir les causes immediates dels focs i prendre mesures al bosc pot ésser a llarg termini la inversió més rendible.

La prevenció ha d'ésser un dels objectius principals de tota política forestal a la Mediterrània i aquesta prevenció ha d'estar lligada al conjunt de la gestió del territori i dels seus recursos. El foc no ha de contemplar-se solament com un accident, sino que s'ha d'entendre com un component més a l'hora de redactar els plans urbanístics d'un municipi a l'hora de pensar en l'explotació del bosc o d'altres recursos.

Pla Bàsic Municipal de Lluita Contra Incendis

L'eficàcia en la lluita contra els incendis forestals exigeix l'ús òptim dels medis humans i materials de que es disposa. Per assolir aquest objectiu és necessari:

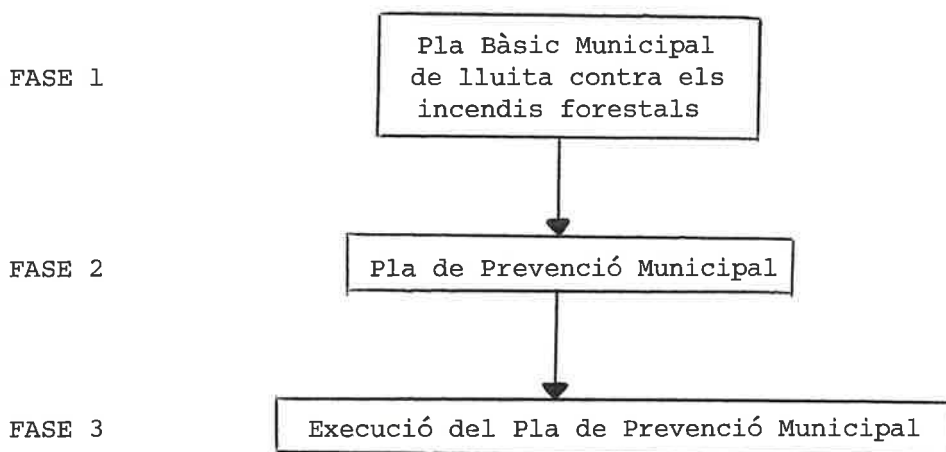
- 1.- Coordinar tots els qui intervenen a l'extinció, qüestió que queda aclarida al Pla Infoca (Incendis Forestals a Catalunya), redactat l'any 1983 per la Generalitat de Catalunya.
- 2.- Inventariar a tots els municipis les infraestructures, medis materials i humans que disposen per la lluita contra els incendis forestals, per tal de que durant l'extinció es puguin mobilitzar a la màxima velocitat.

Tota aquesta informació recollida constitueix el PLA BÀSIC MUNICIPAL DE LLUITA CONTRA INCENDIS FORESTALS, document imprescindible per a poder actuar en els incendis assegurant l'organització i coordinació. El PLA BÀSIC ha d'estar en mans del municipi i del Servei d'Extinció d'Incendis i com ja hem dit ha d'ésser el document que garantitzi les relacions entre ambdues administracions.

L'actuació del municipi

Però, d'acord amb el que es deia al començament, el Pla Bàsic és insuficient i cal completar-lo amb el PLA DE PREVENCIÓ, que definirem abastament en els següents apartats, que haurà d'executar-se després el més ràpid possible.

L'esquema general del treball per un municipi podria ser el següent:

PLA DE PREVENCIÓ MUNICIPAL D'INCENDIS FORESTALS

Definició i objectius

El PLA DE PREVENCIÓ MUNICIPAL D'INCENDIS FORESTALS és un document que contempla el conjunt de previsions i mesures que cal prendre per reduir les causes d'incendis, limitar-ne els seus efectes i facilitar-ne l'extinció.

Per tant, els tres objectius bàsics del Pla de Prevenció Municipal són:

- Evitar que es declari foc
- Dificultar la propagació del foc
- Facilitar l'extinció del foc

Contingut del Pla de Prevenció Municipal

El Pla de Prevenció per tal d'assolir els objectius assenyalats anteriorment, contindrà quatre grans blocs d'actuacions:

- Mesures per a disminuir el risc d'incendi forestal sobre el municipi
- Creació i manteniment d'infraestructures i equips per la lluita contra els incendis forestals
- Mesures de caràcter administratiu
- Finançament i calendari d'execució.

1.- Mesures per a disminuir el risc d'incendi forestal sobre el municipi

S'inclouen en aquest grup totes aquelles actuacions que el municipi, autònomament o amb la col.laboració d'altres institucions, pot realitzar per controlar les causes directes d'incendi forestal. Entre aquestes es poden destacar:

- 1.1. Mesures de caràcter informatiu: Elaboració de rètols que recordin la prohibició de fer foc al bosc i altres recomanacions per evitar l'incendi forestal en aquells municipis que sigui convenient, en funció de la perillositat de la seva massa forestal i afluència de visitants.
- 1.2. Vigilància fixa: El Pla de Prevenció proposarà la ubicació de vigilància fixa en l'indret més estratègic, en aquelles àrees forestals despoblades, que estiguin fora del camp de visió de la xarxa de guaites general.

1.3. **Vigilància mòbil:** En els terrenys forestals sotmesos a una gran pressió de visitants i perillosos sota el punt de vista d'incendis forestals el Pla de Prevenció proposarà una xarxa de vigilància mòbil amb funcions de vigilància, informació i persuasió.

1.4. **Tractament i ordenació d'usos perillosos:**

a) **Àrees de lleure:** Als municipis que suportin una important càrrega de visitants a àrees forestals potencialment perilloses el Pla estudiarà la construcció d'una àrea de lleure municipal. Aquesta Àrea haurà de proposar-se en indrets a ser possible:

- . que disposin d'aigua
- . de propietat municipal
- . atractius pels visitants
- . situats en terrenys no perillosos, sota el punt de vista d'incendis forestals.

L'objectiu general és canalitzar el fluxe descontrolat de visitants cap a àrees proposades a tal efecte.

b) **Abocadors:** El Pla proposarà l'acondicionat, reconversió o tancat d'abocadors perillosos, possibles focus d'incendis forestals.

c) **Altres usos perillosos:** El Pla proposarà la correcció de qualsevol ús perillós no esmentat abans i localment problemàtic.

2.- Creació i manteniment d'infraestructures i equips per a la lluita contra els incendis forestals

Aquest bloc agrupa totes les activitats dirigides a estructurar el territori municipal, a través de camins i altres sistemes, amb unitats físiques defensables en cas d'incendi i a preparar els grups de veïns voluntaris que poden actuar durant els focs. Comprèn bàsicament:

2.1. **Xarxa Viària Bàsica Municipal de Prevenció d'Incendis Forestals:** El Pla determinarà la creació i manteniment de pistes ràpides i segures pels vehicles d'extinció, que constituïran la **XARXA VIÀRIA BÀSICA MUNICIPAL DE PREVENCIÓ D'INCENDIS FORESTALS**, la qual dividirà el terreny forestal del terme municipal en parcel·les com a màxim de 400 Hes.

2.2. **Creació de punts d'aigua:** El Pla Proposarà la creació i/o adequació de punts d'aigua. La densitat de punts d'aigua serà d'1 punt cada parcel·la de 400 Hes. , complint els següents requisits:

- . Ser accessible als vehicles
 - . Estar ubicat en les cruïlles de la xarxa viària bàsica
 - . Tenir una capacitat mínima de 150 metres cúbics
 - . En tots els casos es farà una anàlisi cost/benefici del tipus més eficaç de punt d'aigua en cada indret (dipòsit d'obra de fàbrica, bassa de tela butílica, embassament, derivacions de les canonades d'abast municipal, etc)
- 2.3. Adaptació de les boques d'incendis municipals als diàmetres homologats pels bombers.
- 2.4. Formació dels grups d'auxili immediat: D'acord amb la Llei i Reglament d'Incendis Forestals els Ajuntaments quan estan inclosos dins d'una àrea de perill (cas de molts municipis de Barcelona) constituïran a partir de les Junes Locals d'extinció d'incendis forestals els GRUPS D'AUXILI IMMEDIAT, formats per veïns voluntaris. Pel grup d'auxili immediat s'hauran de seleccionar persones amb bones condicions físiques, a les quals posteriorment se'ls hi donarà una formació bàsica.
- 2.5. Equipament dels grups d'auxili immediat: El Pla contemplarà l'equipament del grup d'auxili immediat definit a les instruccions del Servei d'Extinció d'Incendis de la Generalitat de Catalunya.
- 2.6. Equipament d'altres grups d'extinció: En cas d'existir altres col·lectius dedicats a l'extinció (Associacions forestals, etc.) que tinguin convenis amb el municipi, el Pla recollirà, també, el seu equipament. Sempre d'acord amb les instruccions del Servei d'Extinció d'Incendis.

3.- Mesures de caràcter administratiu

Aquest apartat recull totes aquelles mesures que amb caràcter reglamentari estableixin els ajuntaments a través de bans, ordenances o ordenances fiscals per tal d'obligar als veïns i als visitants a actuar amb la prudència que requereix el perill d'incendi del municipi.

També relaciona altres actuacions del municipi en l'aprovació dels plans i en el camp de la política forestal.

- 3.1. Bans, Ordenances i Ordenances Fiscals: El Pla pot contenir models de bans i ordenances que entre altres qüestions estableixin:

- . La prohibició de cremar residus vegetals en l'època de perill d'incendi
- . La prohibició de deixar residus vegetals en una franja de 25 metres d'amplada a cada vora de les pistes incloses en la Xarxa Viària Bàsica Municipal de Prevenció d'Incendis Forestals
- . Les disposicions per a disminuir la càrrega de foc (quantitat de combustible) en l'esmentada franja de 25 m. d'amplada, a cada vora de les pistes incloses en la Xarxa Viària Bàsica.
- . Les determinacions per afavorir les espècies de fulla plana (menys combustibles) i allargar el torn de tallada en les vores de la Xarxa Viària Bàsica.
- . Les determinacions per que els aprofitaments forestals dins de les parcel·les de 400 Hes. es facin fora de l'època de perill d'incendi
- . El règim de sancions

3.2. Planejament urbanístic: El Pla recomanarà la incorporació de la Xarxa Bàsica Municipal per la Lluita Contra Incendis al planejament municipal i analitzarà el cost que això pot representar.

3.3. Altres mesures: El Pla proposarà, quan això sigui necessari, la forma més adequada per la constitució d'una associació de propietaris forestals del municipi i, aportarà models d'estatuts i de convenis entre associacions i ajuntament per a la prevenció i lluita contra incendis.

3.4. Actuacions del Ple Municipal: Per incrementar l'eficàcia dels plans es recomana que els Plens dels Ajuntaments aprovin tant el PLA DE LLUITA com el PLA DE PREVENCIÓ.

4.- Finançament i calendari d'execució del Pla

El Pla analitzarà les diferents formes de finançament existents i proposarà les fòrmules més adients, establint a continuació un calendari d'execució d'acord amb les prioritaries que es determinin.

PLA DE PREVENCIÓ
MUNICIPAL D'INCEN-
DENTS FORESTALS

1.- MESURES PER A DISMINUIR EL
RISC D'INCENDI FORESTAL AL
TERME MUNICIPAL

2.- CREACIÓ I MANTENIMENT D'IN-
FRAESTRUCTURES I EQUIPS PER
A LA LLUITA CONTRA ELS INCEN-
DIS FORESTALS

3.- MESURES DE CARÀCTER ADMINIS-
TRATIU

4.- FINANÇAMENT I CALENDARI D'EXECUCIÓ

. Mesures de caràcter informatiu

. Vigilància Fixa

. Vigilància Mòbil

. Tractament i ordenació
d'usos perillosos

} Àrees de lleure

} Abocadors

} Altres usos

. Creació i/o manteniment de la Xarxa Viària Bàsica Munici-
pal de Prevenció d'Incendis Forestals

. Creació de Punts d'Aigua

. Adequació de les boques d'incendi

. Formació dels Grups d'Auxili Immediat

. Equipament dels Grups d'Auxili Immediat

. Equipament d'altres grups d'extinció

. Bans, Ordenances i Ordenances Fiscals

. Planejament Urbanístic

. Altres mesures

. Actuacions del Ple Municipal